

Déli Hírlap

A hátsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Mesterséges inség

Az emberiség történetének legutóbbi húsz esztendeje elkésérítő gazdasági tanulságokban gazdag. Olyan jelenségeknek voltunk ezekben az időkben tanúi és szenvedő részesei, amelyeket méltán nevezhetünk a mostani nagy tragédia előjátékának. A rombolás szellemének diadala ugyanis nem mai keletű. Már régen megkezdtek játékokat azok az ártó erők, amelyek most a mit sem kimélő légharcban csúcsosodik ki. Már rég megkezdődött a bellum omnium contra omnes. Az emberiség legsötétebb megpróbáltatása akkor kezdődött, amikor a közfogyasztás javai ellen megindult az ádáz megsemmisítő küzdelem, amikor a gazdaság már nem a közszükségletek kielégítésére törekedett, hanem minden emberiség elvét félredobva csak a nyereségért dolgozott és arra a vakmerőségre vetemedett, hogy a profit érdekében megsemmisítse az istenadta javakat. Bátran eimondhatjuk, hogy ez a legutóbbi húsz gazdasági esztendő a javak lerombolásának, gonosz elpusztításának Kain-bélyegét hordja magán.

Eme húsz esztendő folyamán történt, hogy az amerikai farmerek szén helyett nem egyszer gabonájukkal fűtöttek, mert falragaszokon szólitották fel őket erre. Eme húsz esztendő folyamán történt, hogy egyik helyen háromezer tonna nyerscukrot dobtak be egyszerre a tengerbe. Ugyancsak ezen idők gazdasági történetéhez tartozik, hogy az egyik állam egész burgonyatermését elhagyták rothadni, a másik állam folyóiba viszont tízezer és tízezer liter tejet ömlesztettek. Másutt ötezer vagon gyümölcsstermés maradt a fán és rendőrök vigyáztak az áremelés céljából rothadó gyümölcsre, mialatt az újságot olvasták. Igen tanulságos képek voltak akkoriban láthatók ezekben a lapokban. Ázsiai inségterületeken földön fetrengek a meztelen anyák, akik az éhség szörnyű tránzában felfaltak csecsemőiket, de ezek a borzalmas jelenségek legkevésbé sem zavarták a különböző kartelleket és trösztöket árvédó övintézkedéseikben, lankadatlan hűvel dobták oda tűz martalékául a kávé, a tea, a rizs, a gyapot végtelenemő vonatrakományait, amelyekkel a fogyasztás minden kívánalmait ki lehetett volna elégíteni.

Ők mindent megtettek a szent profit érdekében, nem romboltak kevésbé, mint a bombavető repülőgépek, ugyanakkor, amikor a világ lakosságának tíz százaléka a kimondott éhhalállal birkózott. Ők mindent megtettek a mesterséges inség érdekében. De minden jó szándékuk ellenére is az 1925 esztendőben beütött a nagy katasztrófa. Olyan szörnyű megpróbáltatás jött, amelyen még nem volt példa az emberiség történetében. Ebben az évben és az azt követő esztendőben is olyan tragikus bőség következett be, amely a bibliai kanaáni időszakra emlékeztetett. Harmincöt millió métermázsra volt a búzafélesleg és ez csakhamar kilencvenhat millió métermázsra emelkedett. A cukorfelesleg tizenhét millió métermázsáról huszonnégy millió métermázsra ugrott, a kávéfelesleg megkétszereződött, határtalan mennyiségben állott rendelkezésre a gyapjú, rizs, nyerselyem, szóval az egész világ bőségben úszott.

Minden megállapításunk azonban csak elméleti jellegű. A szürke kortárs valószínűleg csak eme sorok nyomán ébred arra, hogy milyen paradicsomi életre volt igérvénye az elmult esztendőkből. A nyomorúság és a szükségesség állapota a népek milliói számára ugyanaz maradt, sőt voltak akkor is óriási inségterületek világszerte az éhhalál jogára alatt, mert gondoskodás történt, hogy ennek a nagy bőségnek a világért se lássa hasznát a nyomorult vívódó ember és hogy az ég áldását inkább sárba tiporja, tengerbe dobja, felégesse a nyereszkeseknek minden ir-

galmat, emberiséget legyűró szelleme. A mesterséges inség tehát győzött és ma is uralkodik, több áldozatot szed, mint valaha. Pedig a nyomorúság fogalmát, a szótárból is ki lehetett volna már régen törölni, ha tényleg elosztásra kerültek volna a világ termelt javai, amelyek határtalan bőségben állanak rendelkezésre.

A technika és a civilizáció már megvalósította a bőséges, gondatlan megélhetés minden csodáját. A növény-fiziológusok, már olyan gabonaféléket tudnak tenyészteni, amelyek az ed-

digi termések sokszorosát hozzák. A vegyszerek már a levegőből tudják kivonni a föld táplálására annyira szükséges salétromot. Mindent meghozott már számunkra az áldásos tudomány. Most már csak azzal a gonosz tudománnyal kell megbirkózni, azzal az átkos profit-szellemmel, amely mesterséges inségek támasztásával akarja a világ népeit örökös bilincsbe verni. Ha ennek a szellemnek hatalma megtörik, nem lesz többé szegénység és nyomorúság ezen a Földön. (Flaneur.)

Katonai szövetség Németország, Olaszország és Japán között

Aláírták a berlini kancellári palotában a történelmi okmányt

Berlinből jelenti a Stefani iroda: A kancellári palotában Ciano gróf olasz külügyminiszter von Ribbentrop német külügyminiszter és Kurusu berlini japán nagykövet aláírta az olasz-német-japán szövetségi szerződést. (Rador.)

Európa és Azsia ujjszervezésére szerződött a három hatalom

Rómából jelenti: Viktor Emánuel király és császár a következő táviratot intézte a japán császárhoz:

Abban a pillanatban, amikor azt a tradicionális barátságot, amely az olasz népet a nagy japán néphez fűzi,

olyan szövetséggel pecsételtük meg, amely elszakíthatatlanul egybekapcsolja Olaszországot, Németországot és Japánt,

súlyt fetetek arra, Sire, hogy teljes megelégedésnek adjak kifejezést. Meg vagyok győződve arról, hogy a három birodalom teljesíteni fogja azt a hivatást, amelyet ősi és dicső civilizációnk jelölt ki számunkra.

Mussolini az alábbi táviratot intézte Konoye herceg japán miniszterelnökéhez: Annak az egyezménynek aláírása, amely az európai és ázsiai újjáépítés szolgálatába állítja országaink minden erejét, az olasz nép lelkes fogadtatására talált.

A fasiszta Olaszország hosszú ideje rokonszenvvel kíséri a japán politika fejlődését, amelynek az a célja, hogy a japán népek megfelelőbb lehetőséget és erőt biztosítson. Ennek a politikának magas szempontjait logikusan a mai eseményhez kellett hogy vezessenek,

Ciano gróf megékezése Berlinbe

Berlinből jelenti: Pénteken délelőtt 10 órakor érkezett repülőgépen Rómából jövet Ciano gróf olasz külügyminiszter kíséretével Berlinbe. A tempelhofi reptéren Ribbentrop birodalmi külügyminiszter fogadta.

A ma reggeli német sajtó hatalmas cikkeiben foglalkozik Ciano gróf odaérkezésével és bár egyelőre tartózkodnak a kommentároktól, megállapítja, hogy

politikai és diplomáciai tekintetben óriási fontossága van ennek a látogatásnak. Semleges körökben az a nézet alakult ki, hogy a

ahhoz az eseményhez, amely a jelenre és a jövőre egyesíti a három birodalom erőt. Ezek azok az érzelmek, amelyekkel szívélyes üdvözlétemet küldöm azon a napon, amikor az országaink közötti barátság ilyen biztos kifejezést nyert. Mussolini.

Ciano gróf olasz külügyminiszter a következő táviratot intézte Matsuoka japán külügyminiszterhez:

Annak az egyezménynek aláírásakor, amely az ünnepélyes és szilárd szövetség keretében egyesíti Japánt, Olaszországot és Németországot, legszívvelyesebb üdvözlétemet küldöm Excelenciádnak. Az utóbbi években az olasz nép csodálattal és együttérzéssel figyelte a japán nép imponáló erőfeszítéseit, amelyek azt célozták, hogy új rendet teremtsenek a Távolkeleten. Ugyanakkor megelégedéssel figyeltük Japán baráti megnyilvánulásait.

A ma aláírt szövetségi szerződés a szükségletek és a történelmi hivatás kölcsönös felismerésén alapszik, valamint az érdekek és a célok azonosságán.

Mélyes megelégedéssel fejezem ki annak a szerződésnek aláírásakor, amely véglegesen egymáshoz fűzi Olaszországot, Japánt és Németországot, és amelynek óriási a jelentősége az emberiség sorsának alakulása szempontjából. Ciano. (Rador)

fasiszmus és a nemzeti szocializmus a józan logika és a taktika útján indítja el a háború új szakaszát és szervezi újjá Európa rendjét. (Rador)

Berlinből jelenti: Hivatalos jellegű közlemény szerint Ciano olasz külügyminiszter berlini látogatásának programjáról nem adott még ki hivatalos jelentést. Nem tévedünk azonban akkor, — közli a hivatalos jelentés, — ha feltételezzük, hogy

az olasz külügyminiszter berlini tanácskozása folytatását képezi Ribbentrop római tanácskozásának.

Spanyolország számára ütött a döntő óra

Madridból jelentik: Hitler kancellár második megbeszélése Serrano Sunner spanyol belügyminiszterrel, felkeltette a politikai körök érdeklődését. A „Pueblo” című spanyol lap „A döntő óra” cím alatt cikket közöl és abban azt írja, hogy

Spanyolország ma igen közel áll a nagy horderejű eseményekhez. Nem fér kétség ahhoz, hogy a döntő óra Spanyolország számára rövidesen ütni fog.

Spanyolország jövője szempontjából új lehetőségek nyílnak. A sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy a mai Spanyolország sokkal erősebb, mint a múltban. (Radiopress.)

Sulyos kudarc a brit tengerészet számára a dakari visszavonulás

Clermont Ferrandból jelentik: A Havasügynökség a következő részleteket jelenti a dakari harcokról. Az angol tengerügyi hivatal Dakarkar elé négy nagy hadihajót küldött. Ezeket a hajókat kivétel nélkül kisebb vagy nagyobb sérülések érték és visszavonulásra kényszerültek.

Az angol kísérlet csak azzal magyarázható, hogy elfelejtették egy nagy angol tengerésznek, Nelsonnak mondását, aki szerint helytelenül cselekszik az a tengerész, aki támadást intéz egy szilárd parti védelem ellen.

Dakar olyan erődítésekkel rendelkezik, amelyeket az utóbbi három évben megerősítettek és amelyek révén ez a kikötő jelentős tengerészeti támaszpontnak tekinthető.

A parti védelem meghiúsította az ellenfél hatszori partraszállási kísérletét.

Dakar a parti erődökön kívül a kikötőben levő hadihajók tűzérével is rendelkezett. Ezek között volt a 35 ezer tonnás Richelieu sorhajó, amelynek építését a háború első hónapjában fejezték be és amely ma is sértetlen. A „Richelieu” volt az a hajó, amelynek 380 milliméteres lövedéke sulyosan megsértette a „Renown” nevű angol torpedórombolót. Az est folyamán megsérült a „Bramham” és a „Kent” cirkáló, valamint a „Resolution” nevű gőzös is. Az utóbbit a „Bevezieres” nevű tengeralattjáró torpedózta meg, a mely ily módon bosszulta meg a „Persee” nevű francia tengeralattjáró elvesztését. A francia vadászpilótáknak sikerült távortartani az angol bombavető és vadászgépeket a parttól. (Radior.)

OLASZORSZÁG JAPAN MELLE ÁLL

Rómából jelentik: A legutóbbi indokina eseményekkel foglalkozva a Giornale d'Italia visszaemlékezett arra, hogy a brüsszeli konferencia alkalmából Anglia és Franciaország elhatározta, támogatja Kínát a Japán ellen folyó harcban. A japán kormány kijelentette, hogy tiszteletben tartja Francia-Indokina területi épségét, de további magatartása a francia kormány állásfoglalásától függ. A francia csoportok, vagy az angol „protektorok” hibás lépésének következménye a háború kiterjedése lehet az ázsiai szárazföldre és vizekre. Talán fölösleges hangsúlyozni, hogy ebben az érdekközösségek között az olasz kormány Japán támogatja és elismeri annak életbevágóan fontos jogait Francia-Indokínában. (Radior.)

NEM KERÜL SOR FRANCIA-JAPAN KONFLIKTUSRA

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia az indokina kérdéssel foglalkozva megállapítja, hogy az angolok és franciák régen szembeszálltak a jogos japán igényekkel. Japán most Indokina területi és politikai ingerítésének figyelembevételével teremt egyensúlyi állapotot Kínával szemben, — de minden a francia kormány magatartásától függ, nehogy a konfliktus átterjedhessen Keletáziára.

Olaszország — írja a lap — teljes mértékben Japán mellett áll. (Radior.)

Csunkingből jelentik: A Német Távirati Iroda levelezőjének értesülése szerint hivatalos kínai körök azon a véleményen vannak, hogy a jelenlegi körülmények között nem szakitják meg a diplomáciai viszonyt a vichy kormánnyal, mert a jelenlegi indokina helyzet nyitvahagyta a meg egyezés lehetőségét.

A határon levő kínai csapatok jelenleg várakozó magatartást tanúsítanak. (Radior.)

NÉMET ÓRIAS BOMBÁZÓK TAMADJAK ANGLIÁT

Londonból jelentik: A Times című londoni lap azt írja, hogy a szeptember 23-i légitámadás alkal-

A NÉMET-OLASZ TALÁLKOZÁS FONTOS PONTJA A KÉT NÉP TÖRTÉNELMÉNEK

Berlinből jelentik: A Münchener Neueste Nachrichten azt írja, hogy a német és olasz államférfiak mostani találkozását ugyanazzal a lelkesedéssel kísérik, mint a milánói tárgyalások után, amikor Ciano olasz külügyminiszter magával vitte Németországba aláírás végett az ugynevezett acélszerződést.

A Völkischer Beobachter többek között azt írja, hogy a fasiszta forradalom és a nemzeti szocialista forradalom, amelyek egymás oldalán egy európai forradalomra változtak, tettekkel írják a történelmet. (Radior.)

mával az angol megfigyelők Anglia dél-keleti partjainál óriási négymotoros német bombázót vettek észre, amelyek szárnyai szokatlan formában készültek és körülötte több más repülőgép szállt el angol terület felett. Úgy hiszik, hogy ez egy újabb, úgynevezett „Focke Wolf Kondor” óriás bombázó gép. (Radior.)

A NÉMET TENGERALATTJÁRÓK EREDMÉNYE A HÁBORÚ KEZDETE ÓTA

Berlinből jelenti a DNB: A német tengeralattjárók a háború kezdete óta 2.12 millió tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el. A német búvárhajók elsüllyesztették a Royal Oak csatahajót a Couregeous repülőgépanyahajót, hat rombolóhajót, több tengeralattjárót, segéd-cirkálókat, valamint nagyon sok órhajót és halász hajókat. A német tengeralattjárók tevékeny-

Az angol közönség uszít Németország elpusztítására

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A Daily Mail című londoni lap azt írja, hogy olvasóitól százával kapja a leveleket, amelyek azt követelik, hogy az angol katonai célpontok bombázásának megtorlásul az angol léghaderő bombázza kegyetlenül Berlint és a többi német várost. A lap azután idéz néhány levélből. Ilyen például Sir Henry Lawson catterick-i lakos levele, aki többek közt a következőket írja: „A német városokat el kell törölni a föld színéről”. Egy másik levélről az kérdezi, miért nem bombázták az angolok Berlin főbb útvonalait és üzleteit? Southamptonból egy olvasó azt követeli, hogy Berlint bombázzák szünet nélkül negyvenyolc óra hosszat. „Ez nagyszerű lenne ezeknek az átkozott humoknak”. Egy dartfordi asszony azt kérdezi, miért nem bombázzák az angolok egyfolytában a Rajna völgyét? A németek igen büszkék a Rajna völgyében levő városaikra. Nem ártana ezeket az építészeti remekműveket rommá

szégek során sulyosan megrongálták a Nelson sorhajót, valamint a Barham és a Belfast cirkálókat, amelyeket hosszabb időre ki kellett vonni a csatasorból.

PETROLÉUMHIÁNY MIATT TETLENSÉGRE KÉNYSZERÜL AZ ANGOL TENGERI ÉS LEGI HADERŐ

Csikágóból jelenti a DNB: Shelley rádióközleményében azon nézetének adott kifejezést, hogy feltételezhető, hogy az Amerikától szerzett petróleumot is beleértve, Anglia petrolium behozatalának 60—70 százalékát elvesztette. Angliának már nem áll módjában, hogy a Közel-Keletről petróleumot vásároljon. Ugyiszint nem hozhat be már petróleumot sem a Balkánról, sem Oroszországból. A tartalékolt készletet, valamint a petroliumfinomítókat megsemmisítették a bombatámadások által, másrészt pedig a petrolium-tankok elsüllyesztése révén a németek. Nem valószínűtlen tehát — mondotta ismertetője végén Shelley — hogy a brit flotta passzivitása, — a mely annyira nyugtalanít sok amerikai — valamint az angol katonai repülőket csökkentett tevékenysége

szoros összefüggésben áll a petroliumhiánnyal.

NEGYEDMILLIÓ KILO BOMBA ESETT LONDONRA EGY ÉJSZAKA

Berlinből jelentik: Az angol fővárosra 400 ezer kiló mindenféle kaliberű bombát dobtak, azonkívül heves légitámadásokat intéztek a német gépek a 26-ról 27-re hajló éjjel Liverpool, Birkenhead és Southampton ellen. Ezen az éjszakán egyedül Londonra 250 ezer kiló bombát dobtak. A Londonra dobott lövedékek közül több a Themse melletti célpontokra esett, így a nyugat-indiai dokkokban is hatalmas kárt okoztak. Liverpoolban hatalmas tűzvész figyeltek meg a raktárak környékén. (Radior.)

változtatni. Forster lintoni lakos az összes német városok megsemmisítését követeli, míg egy másik olvasó ezeket írja levelében: „Remélem, hogy repülőnk Berlint romhalmazzá változtatják. Csak így fogjuk a németeket megtörni és csak így fogunk véget vetni Hitler uralmának.” (Radior.)

AMERIKA CSAK IGÉR

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A Newyork Daily News című lap washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya Francia-Indokínának hathatós támogatást ígért abban az esetben, ha ez a gyarmat ellenáll Japánnak. Ennek ellenére azonban az Egyesült Államok nem hajlandók belépni a háborúba. A washingtoni kormány ezzel azt reméli elérni, hogy több francia gyarmat De Gaulle tábornok mellé áll majd, ha látja Francia-Indokina erős ellenállását. (Radior.)

Az arabok nem bírják az angol uralmat elviselni

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda tudósítója közli, hogy Arabia és Transjordánia határára sulyos határincidens történt.

Egy arab katonából álló járőr véletlenül Transjordánia területére tévedt és ott letartóztatták őket. Tekintettel azonban arra, hogy a transjordániai arab főzrsek együttérzőnek a többi arab testvérekkel, a letartóztatott katonákat megvendégelték, majd útravalóval látták el őket és végül visszaengedték őket a határon. A Transjordániából érkezett szökevények elmondották, hogy

az ottani arabok nem bírják tovább elviselni az angol uralmat.

Egész Transjordánia tele van angol ügynökökkel, akik katonákat igyekeznek toborozni az angolok számára. Abdallah emir legutóbbi beszéde alkalmával, amikor azt fejtegette, hogy Anglia győzelmé biztos,

a fővárosban heves angolellenes tüntetésekre került sor,

amelyeket csak a rendőrség közbelépésével tudtak lecsillapítani. (Radior.)

Óriási dokkot építenek Newjersey államban

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A New-Yersey állambeli Bayonne-ban megkezdtek a világ legnagyobb szárazföldi dokkjának építését. Ebben a dokkban 45 ezer tonnás sorhajók építését végzik majd el. Az építkezés céljaira 10 millió dollár szavaztak meg. (Radior.)

PARLAMENTI VIZSGALAT INDUL MEG A DAKARI KUDARC ÜGYÉBEN

Bernből jelenti a Stefani ügynökség: A

Semleges zónában fogtak el egy német hajót

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Ottavai hivatalos jelentés közli, hogy egy kanadai cirkáló a mexikói Manzanillo kikötő közelében elfogta a „Wesser” nevű német kereskedelmi

svájci sajtó megállapítja, hogy a dakari kudarc az angol flottát épp akkor gyengíti meg, amikor a lehető legnehezebb feladatoknak kell megfelelnie.

A dakari támadás az angol közvéleményben elégedetlenséget váltott ki és a parlamenti körök azok megbüntetését követelik akik ezért a kudarcért felelősek. (Radior.)

hajót, amely július óta tartózkodott a mexikói kikötőben. Megállapítható, hogy a német hajót a pánamerikai értekezlet által megállapított semleges övezeten belül fogták el. (Radior.)

BUCURESTI

PALAS HOTEL

BUCURESTI

Bulev. Elisabeta 18. (Brezoianu sarkán)
teljes renoválás után újra megnyit

VASILE CULINA vezetésével (Regal kávéház)

120 szoba zuhannyal és fürdővel

80 szoba telefonnal

olvasó és reggeliző TEA-SZALON

Telefon 3-12-10 = 3-12-18 = 3-12-19.

Tizennégy évi különválás után a valóper birói tárgyalása előtt kibékült egy házaspár

A törvényszéki épület folyosóján a tárgyalóterem előtt izgatottan látszó asszony várakozott. A belső izgalom pirosra festette arcát és pillantása néha idegesen siklott végig azon a férfin, aki a falhoz támaszkodva nyugodtan cigarettázott. Ahogyan egymást vizsgálták látszott rajtuk, hogy házastársak, akiknek családi élete holtvágányra került és most mindketten a bíróságtól várják a helyzet megoldását. Az asszony elsőt néhányszor a férfi előtt, de nem merre megszólítani. Végül is a férfi szólalt meg:

— Miért vagy olyan izgatott? Nem téged vádolnak a család hűtlen elhagyásával, hanem engem...

— Izgatott vagyok — válaszolta remegő hangon az asszony, — mert szeretném, ha tizennégy évi bizonytalanság után, a bíróság tisztázná a köztünk levő szomorú viszonyt...

— Igazad van! Tizennégy éve élünk külön egymástól — mészázott el a férfi — hosszú idő!

— Hogy milyen hosszú, azt csak én tudom, — kesereggett az asszony — mert ezalatt nekem kellett önmagamot eltartani. Mondhatom, hogy becsületessé munál kerestem a kenyeremet!

— Ennek örülök — húzódtott fanyar mosolyra a férfi szája, — de én sem zülöttem el... Látod van rendes ruhám, cipóm és munkám. Pedig amikor három évi házasság után elmentem tőled, azt jövendőt, hogy a sok korcsmázás miatt csavargó lesz belőlem.

— Alig három évig éltünk együtt — emlékezett az asszony, — de ebből is nyolc hónapot Amerikában töltöttem. Még ezt a kevés időt sem tudtuk kibírni veszekedés nélkül...

— Ennek is te voltál az oka — vádolt a férfi, — mert az oktalan takarékoskodással, az élet minden örömét elvontad tőlem. Te mindig az öregségdre gondoltál.

— Ne mondd, hogy oktalan takarékoskodás volt — csattant fel az asszony —, mert ha együtt maradtunk volna, már lehetne egy kis házikónk.

— De minek spóroljak — tréfált keserűen a férfi — mindenkinek van háza: kórháza...

— Nem változtál meg, pedig tizennégy évvel letél idősebb...

— Te sem változtál — bókolta a férfi — még mindig csinos vagy... igazán örülök, hogy egészséged is kifogástalan. Remélem, boldog vagy?...

— Micsoda kérdés?

— Látod, én boldog vagyok. Még mindig erős,

egészséges vagyok és munkám is van. Igaz, csak annyit keresek, amennyi a megélhetéshez kell úgy, hogy hiába itélne meg nekem a bíróság pénzt, nem tudok adni. A válasza azonban belegezem, ha azazal örömet okozok neked.

Az asszony nem szólt semmit. Könnyes szemekkel fordult el a férfitől, aki erőitett jövedvel dudolni kezdett valamilyen dalt. Tekintetét azonban nem fordította el az asszonytól, aki zsebkendőjét elővéve megtörölte a szemét.

Most a férfi lépett oda hozzá:

— Tizennégy év hosszú idő, azóta sok minden megváltozott. Mondok valamit. Felejtük el, ami volt és próbáljuk meg az életet újból együttesen élni. Nem azért mondom, mert félek a bíróságtól és az ítélletől. De te a tizennégy év alatt is hűséges maradtál hozzám, jó asszony vagy és még mindig a feleségem vagy... Én meghiggadtam, nem korcsmazok, mert nincsen náiból. Most talán jobban megértenék egymást, ha te is úgy akarod...

Az asszony szemét elöntötték a könnyc. Válaszolni nem tudott, csak a fejével intett, hogy beleegyezik. Újra helyreállt köztük a meghitt viszony. A hangos beszéd uttagósa halkult közöttük. A boldogabb holnapról suttogtak. És amikor a te-mőrr beszóltotta őket a bíróság elé, az asszony bejelentette, hogy visszavonja a keresetét, megbocsátott az urának. Azután kibékülve, karonfogva távoztak, hogy megpróbálják folytatni az életet ott, ahol tizennégy év előtt abbahagyták. (kafer)

Legközelebb megnyitja a Magyar Népközösség ötezer kötetes könyvtára

A magyarság könyvtára legközelebb megkezdí működését. Törzse ennek az a tömeg könyv volt, amely azelőtt is a Magyar Népközösség tulajdonát képezte, de amely rendezetlenül paragon hevert. Kakuk János dr. elnök felhívására magánosok és egyesületek részéről megindult a könyvadakozás. Megtörtént aztán a könyvek szakszerű rendezése is. A könyvtár kezelését Takács Kálmán vállalta el. Munkássága nem szorítkozik pusztán arra, hogy az olvasók által a könyvtár jegyzékéből kiválasztott könyvet annak számnak bemondása alapján kiadja, hanem tanácsadója is lesz a könyvtár látogatóinak, akik közül sokakat rá kell nevelni majd az olvasás szeretetére. A könyvtárban gondoskodni fognak arról, hogy mindenki a neki való könyvet kapja a kezébe, amely szellemi szintjének megfelel és lehetővé teszi, hogy művelődése fokozatosan fejlődjék. Kifogás hangzott el ama rendelkezés ellen, hogy

a könyvtárból nem adnak ki könyvet és azt csak ott lehet használni az olvasószobában. Volt olyan kívánság is, hogy legalább betegek számára adjanak kölcsön könyvet. A Magyar Népközösség azonban nem térhet el az eredeti elhatározásától. Könyvet nem adnak ki a könyvtárból még biztosíték letétele ellenében sem. A könyvek rendszerint többre kerülnek a kérhető biztosíték összegénél s ha elvesznek, a biztosítékéből nem lehet azokat újból beszerezni. Vannak könyvek, amelyeket ma egyáltalán nem lehet újból megvásárolni. Ami azt a kívánságot illeti, hogy betegek adjanak ki könyvtári könyvet, egészségügyi szempontból sem teljesíthető. Aki olvasni és művelődni akar, annak arra elég alkalma lesz az olvasó szobákban, amelyek este és vasárnap is nyitva lesznek, hogy a munkásság is eljárhatson szabad idejében a könyvtárba.

A városunkba kerülő intézmények elhelyezése

Körülbelül ezeröttszázal szaporodik a Banat fővárosának diáksága

Baran Coriolan dr. főpolgármester tegnap délben nyilatkozott a sajtó előtt azokról a kulturális intézményekről, amelyek városunkba kerülnek. A clujii egyetemnek reáltudományi szakasza hozzánk kerül, az orvostudományi, jogi és irodalmi szakok pedig Sibiu-ba. A reáltudományi szak keretébe tartozik a földrajz, matematika, amelyek számára a város megfelelő tantermeket és laboratóriumokat fog rendelkezésre bocsátani.

A mezőgazdasági akadémia mint a műegyetem önálló fakultása, már megérkezett városunkba. Ezt a felszabadult új helytartósági palotába helyezik el, ahová a rektorátus és a dékán hivatalok is kerülnek. Nem lesz szükség — mint tervezett — a mezőgazdasági fakultás számára a Bega melletti új iskola épületét is igénybevenni. Ezt az épületet elemi leányiskola céljaira hagyják meg továbbra is.

Katonaköteles ifjak figyelmébe

A III. kerületi rendőrség katonai ügyosztálya felszólítja a következő 1920-ban született ifjakat, hogy a munkanapokon délelőtt 8—1 és délután 4—7 óra között minél sürgősebben jelentkezzenek: Albach Richárd, Adam János Máttyás, Bakos József, Boksa Ferenc, Bodrossy Félix Kornél, Baumbach Imre, Cioban Iosif, Czövek István, Dolusava József, Deutsch Tibor, Figura Lajos, Friedmann Sándor György, Fejes György, Fábry I. György, Ghergher Ioan, Grosz Mihály, Galembiovszky Lajos, Hermann József, Hollits Márton, Hormiesek István, Hubert József, Juca Ioan, Ivanov Stefan, Kopony Horst Winifred, Klein Ernő, Klein István, Katzler Lipót, Kuty József, Luchin Carol, Langer Ede, Makai Ernő, Menzel Ernő, Maurer András, Muntean Tiberiu, Michang Frigyes, Nagy Ferenc, Neszpál Ferenc, Németh József, Negreanu Danila, Pellegrini András, Pleska Adam, Prokpp Péter, Pap Reinhold, Ponovich Oliver, Róza Béla, Rídeg József, Schneider Viktor, Strunk Károly, Szeltmann Béla, Stumpf Emil, Szász hely József, Schira Miklós, Szabó Márton, Tuhl Géza, Toll Antal, Wondrák József, Vlad Mircea, Weber Jenő és Udovich Mihai. Ezek az ifjak valareny nylen a III. kerületi rendőrség katonai ügyosztályán vannak nyilvántartva. Ezekkívül jelentkezzenek az 1921., 1922. és 1923-ban született ifjak is.

Városunkba kerülnek továbbra Cluj-ról a kereskedelmi akadémia, amelyet a kereskedelmi liceum épületében helyeznek el, ahonnan a tanügyi felügyelőség kiköltözik, továbbá a zeneakadémia és a művezetők, almérnökök iskolája. A városunkba kerülő új kulturális intézményeknek Clujjon szépszámu hallgató-sága volt és pedig: a reáltudományi fakultásnak 150, a kereskedelmi akadémianak 800, a mezőgazdasági akadémianak 400, a művezetőiskolának 100 és a zeneakadémianak 100 hallgatója. Tehát körülbelül ezeröttszáz lélekkel szaporodik majd a Banat fővárosának diáksága.

Baran Coriolan dr. főpolgármester kijelentette, hogy a Banat szempontjából különösen fontos, hogy a mezőgazdasági és kereskedelmi akadémia városunkban működjék, mert ebben az országgrészben úgy a mezőgazdaság, mint a kereskedelem jelentékeny szerepet játszik. A kulturális intézmények végleges elhelyezése ügyében Ilic Ghenadie prefektus, Baran Coriolan dr. főpolgármester és Popescu műegyetemi rektor dönt.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

SCALA-ban

Kellermann világhírű regénye, a ma élő legnagyobb színészekkel az

ALAGUT

JEAN GARIN

GUSTAV GRÜNDGENS

MADELEINE RENAUD

Kurt Bernhardt rendezésében
Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek.

Történelmi okmányok

Tizenkétezer tartalékos tiszt nem volt összpontosításon

— írta Antonescu államvezető 1938-ban

Sokan háború esetén nem lettek volna tisztában az új fegyverek kezelési módjával

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok a múlt búneinek leleplezése nyomán a hadsereggel kapcsolatos költségvetési problémákról a következőket írta 1938-ban:

A honvédelemre az általános költségvetés irányított elő megfelelő összegeket, míg a speciális katonai költségvetés a kiképzés és felszerelés ügyeivel foglalkozott. Meg kell állapítani, hogy általános költségvetésben az utolsó tíz évben a honvédelem 12—24 százalékát tette ki az általános költségvetésnek, mindez azonban csak teoretikus megállapítás, mert a valóságban ennek az összegnek is csak mintegy 75 százalékát utalványozták. Oroszországban az utolsó évben 60 százalékot fordítottak az általános költségvetésből honvédelmi célokra. Jugoszláviában és Olaszországban ugyancsak ennyit: mindez pedig meghozta a maga természetes gyümölcsét a súlyos nemzetközi helyzetekben. Ami a katonai költségvetés illeti, ott még szomorúbb a helyzet, mert amíg itt a személyzeti kiadások görbéje az 1924 évben levő 30 százalékról 96 százalékra emelkedett, addig az effektív kiképzésre és felszerelésre szánt összegek görbéje 30 százalékról 7 százalékra szállt alá, sőt még annál is alacsonyabba, ugyanakkor amíg Lengyelországban erre a célra 40 százalékot fordítottak. Ezzel szemben Lengyelország és Oroszország a legmodernebb fegyverekkel voltak és vannak felszerelve és hadiiparuk a legmagasabb fokon áll. Feltétlenül szükséges tehát — írta 1934-ben Antonescu tábornok, — hogy amíg nem késő, térjünk át a kalandos felháról a realitás útjára, mert így módon a már felhalmozott és súlyos milliárdokba került, — de ugyanakkor kétféleképpen nem tartott anyagok — teljességgel elpusztulnak.

A hadsereg kiképzésére 2.7 százalékot fordítottak, 1925-ben 0.25 százalékot, 1932-ben 0.10 százalékot, míg 1933 és 1934-ben 1.1 százalékot.

Nagyszabású katonai gyakorlatok Belgrád közepében

Belgrádból jelenti a DNB: II. Péter király és Pál kormányzóherceg legidősebb fia, Sándor herceg csütörtökön nagyszabású katonai gyakorlaton vettek részt. A katonai gyakorlatok Belgrád közepében folytak le. (Rador.)

A nemzetgazdasági minisztérium nagyfontosságú felhívása

Ot napon belül be kell jelenteni a Magyarországhoz került területeken maradt mezőgazdasági ingatlanokat és ingóságokat

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium közli azokkal a bányászati társaságokkal, petróleum lerakatokkal, amelyek a Magyarországnak átengedett területeken lerakatokkal, kitermelő vállalatokkal bírnak, hogy a jelen közlemény megjelenésétől számított öt napon belül minden szükséges adatot juttassanak el a nemzetgazdasági minisztériumba, mivel ezekre a két ország közötti viszony rendezése szempontjából szükség van. Az érdekeltet a következőket kötelesek közölni a minisztériummal:

1. Az átadott területen maradt ingatlanok becsértéke. Közölni kell, ha az illető vállalat megkezdte ezeknek a javaknak felszámolását és hogy eddig milyen lépéseket tettek az ügyben.
2. Az átadott területen maradt ingóságok leltára és értéke.
3. Az átadott területen maradt ásványi termékek készlete és azok értéke.
4. A román állammal, vagy romániai magán-személyekkel kötött szállítási kötelezettségek azokból az anyagokból, amelyek az átadott területeken maradtak. Ugyanakkor feltüntetendő, hogy export célra milyen mennyiséget irányoztak elő.

Ha most figyelembe vesszük, hogy ezeknek az alapoknak csak egy csekély részét használták fel lelkiismeretesen, akkor ugyiszólván ebből a

Széleskörű vizsgálatot indított az igazságügyminiszter a múlt hibáinak felkutatására

Gyors megoldás és a vétkesek megbüntetése várható

Bucurestiből jelentik: Antonescu Mihail igazságügyminiszter a következő indokolást fűzte az Antonescu tábornok, államvezető által és a felülvizsgálási bizottságok működésére vonatkozó rendelettervénnyel:

Tábornok Úr,

A román közvélemény évek óta várta a visszaélések megoldását és a csalárdságok elkövetőinek megbüntetését. Az erre a célra hozott és a legtöbb esetben ösztönöség nélküli törvények nem hozták meg a kívánt eredményt. Ehhez nagy mértékben hozzájárult az a kivizsgálási eljárás is, amely inkább a vádlott részére képezett garanciát és nem a gyors, valamint biztos büntetést vonta maga után. Az utóbbi időben hozott rendelettervények értelmében a következő kivizsgálási bizottságok alakultak:

1. A hadsereg fejlesztésére fordított összegek kivizsgálása.
2. A volt miniszterek és államférfiak vagyonának kivizsgálása.
3. Az Ország Őre intézmény felülvizsgálása.
4. A devizák ellenőrzése.
5. A királyi palota közigazgatási vezértitkársága pénzkézelésének felülvizsgálása.
6. A politikai perek kivizsgálása és a vétkesek bírák megbüntetése.
7. A Nemzeti Újjászülítés, a Nemzet Pártja

A vezető olasz lapok elismerése a romániai új rendszerről

Rómából jelentik: Az olasz újságok Alexandru Constant sajtóállamtitkár nagyjelentőségű nyilatkozatával foglalkoznak. A Tribuna „Új román állam a

0.50 százalékból alig jutott valami is a kiképzésre. Természetes, hogy az olasz gyalogság és tüzérség kiképzése és felszerelése, a lengyel és francia hadsereg állapota a legkitünőbb, minden hadosztálynak és nagyobb hadiegységnek meg vannak az előírt programpontjai a hadigyakorlatok megtartására. A lengyelek mellett a csehek és bulgárok rengeteget költenek és irányoznak elő ezekre a fontos célokra, míg nálunk ugyanakkor például 12 ezer tartalékos tiszt nem volt összpontosítva; egy háború esetén nincsenek kétféleképpen tisztában az fegyverek kezelési módjaival és az új haditechnikával és taktikával. Ilyen parancsnokok és egységek mellett, a kiképzés és felszerelés ilyen hiánya mellett vajjon mi történhet háború esetén? — teszi fel a kérdést tanulmánya e részének befejeztével Antonescu Ion tábornok.

és a Társadalmi Szolgálat anyagi alapjainak felülvizsgálása.

8. A bányászati bérletek és szerződések felülvizsgálása.

9. Mindazok helyzetének felülvizsgálása, akik a politikai mozgalmak elnyomásakor gyilkosságot és büntetést vittek véghez.

10. A belügyminisztériumi államtitkárság pénzügyi alapjainak felülvizsgálása az utóbbi tíz esztendőben.

Ezeknek a bizottságoknak az a hivatása, hogy gyors megoldások által és a vétkesek méltó megbüntetése által megújítást teremtsen az állameletben.

ÁTMENET AZ ÁLLÁSHALMOZÁSI TÖRVÉNY MEGHOZATALÁIG

Bucurestiből jelentik: Az államvezető a szeptember 13-án kiadott 3123 számú törvényrendelet negyedik szakaszának kiegészítéseképpen a következőket rendelte el:

A köztisztviselő fizetések végleges megállapításáig azon köztisztviselők, akik jelenleg több állást töltenek be, egyelőre fölvehetnek több illetményt is, azonban az így kapott összeg nem haladhatja meg a 30 ezer leit. A végérvényes rendezésig a minisztertanács szeptember 13-i 998 számú jegyzőkönyvét is figyelembe kell venni. (Rador)

tengely útján”, a Corriere della Sera „Románia a tengelyhez csatlakozott és áttért a totális rendszerre”, a Tevere „Az új román állam megszakított minden összekötést a múlttal”, a Gazzetta del Popolo „Románia a tengely mellett” címekek foglalkoznak cikkeikben ezzel a nyilatkozattal. A Messagero ugyancsak széles hasábkokban foglalkozik a sajtóállamtitkár kijelentésével, hogy Codreanu alapította fiatal legionárius nemzedék jutott a vezetéshez és nemcsak személyeserőt jelent az államkormányzásban, hanem itt komoly, új megalapozási rendszerről van szó, amely — minden ellentétes rosszindulatú és tendenciózus külföldi híreszteléssel szemben — távolról sem tekinthető pillanatira sem átmeneti jellegűnek.

A Giornale d'Italia, elégtétellel látja, hogy a legionárius román állam nyíltan a tengelyhez csatlakozott ahhoz a rendszerhez, melyet Mussolini kezdeményezett annak idején: mert ez szellemi és politikai forradalom volt Olaszországban és Romániában egyaránt. Meggyőződés fűtötte román testvéreinket — írja az olasz lap, — hogy hozzácsatlakozzanak a tengelyhez és Antonescu tábornok, valamint Horia Sima személyei biztosítják, hogy a nacionalista igaz szellem alapján építik át a román beléletet és egyengetik a biztos és diadalmas román jövő útját. (Rador)

Románia területén nincsenek német repülőtémpontok

Román területen csak román repülők számára vannak repülőterek és állomások — mondta a légügyi minisztérium hivatalos cáfolata

Bucurestiből jelentik: A légügyi minisztérium megcáfolja azokat a céltázas külföldi híreket, mintha román területen repülőterek lennének német gépek számára. Román területen — mondta a hivatalos cáfolat — csak román repülőgépek számára vannak repülőterek és állomások.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Mindenapon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt nagynosoknak havonta nyolevan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 49 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

A szeszélyes villamos

A tél még nincs itt, de annak ellenére a villamos vágányok ügylátszik megéreztek a tél közeledését és máris csúszkajajra rakjuk a villamos kerekeket.

A napokban a város központjában az egyik legforgalmasabb térré megérkezett egy modern duplakocsis villamos. Megállt, az ajtók kinyitáltak, aztán fújt egyet a masina és az egyik szaladó ember dühösködött, hogy lemaradt. De a csukott ajtók ellenére sem tudott a villamos megindulni. A kerekek forogtak, mind gyorsabban, a villamos meg egy helyben állt. Aztán megindult, de olyan lassan, mint egy esélőgép. A kocsivezető megállította a villamost és a jegyszedő leugrott. A rohanó ember boldogan kapaszkodott fel az újra kinyitott ajtón a kocsiba. A jegyszedő kis lapáttal homokot hozott és a kerekek elé szórta. A kerekek megint forogni kezdtek a csúszos vágányokon, de amint elérték a homokot, a villamos nekiindult és rendesen haladt előre. A jegyszedő majdnem lemaradt a kocsiról. Szaladnia kellett és az ajtó alatt már fújt egyet a masina, amikor felkapaszkodott és elhelyezkedett az ajtó mellett. A villamos meg vígan haladt a külváros felé.

— A légionárius segélymozgalom központjának címe. Bucurestiből jelentik: A légionárius segélymozgalom központi iradája Str. Roma 32-36 alatt működik.

— A prefektus fogadó napjai. Ilie Ghena die prefektus hetenkint kétszer fogadja a közönséget és pedig kedden és pénteken délelőtt tizenegy és egy óra között.

— Felemelték a falusi egészségügyi ellenőrző szervek számát. Bucurestiből jelentik: A munkügyi miniszter a falusi egészségügyi hatóságok és ellenőrző szervek számát rendeleti úton felemelte.

— Regény és film készül a német gyarmatosok életéről. Berinből jelentik: A birodalmi gyarmati szövetség az UFA filmvállalattal közösen versenypályázatot írt ki a gyarmati élet irreali ábrázolására, amely alkalmas legyen úgy regényeknek, mint filmeknek. A pályázat szerint a regénynek hűen kell ismertetnie a gyarmatosítók nehéz küzdelmeit és a háború utáni idegen uralom nehézségeit. A pályázat díja húszezer márka.

— A vagonellenőrzés alkalmazása egyes hadseregbeli tisztiségeknél. Bucurestiből jelentik: A hadügyi minisztérium rendelkezése mindazon tisztak és altisztek vagyonát felülvizsgálják, akik hadkiegészítő parancsnokságoknál, katonai rak-tárakban és más hasonló szolgálatokban állottak.

Cantacuzino Alexandru em'elke

Bucurestiből jelentik: A tizenkét apostol templomában gyászistentisztelet volt. Cantacuzino Alexandru legionárius parancsnok lelki üdvéért, aki a legionista eszmékért halt meg. A családon és a légionárius parancsnokságon kívül az elhunyt számos tisztelője is résztvett az istentiszteleten, akik megtöltötték a templomudvart és a közeli utcákat is elepték. A gyászistentisztelet után a három legionárius pap beszédben rámutatott arra, hogy Cantacuzino Alexandru a kapitánnyal, Motaval, Marinával és sok millió legionistával együtt, akik a nemzet fiatal-ságát képviselik, az erkölcsösség fáklyahordozói voltak a törvénytelen és éjszakájában. Cantacuzino Alexandru apostoli feladat elvégzését vállalta magára és eleget is tett hivatásának.

(—) Megkezdődött a megyei javak átvétele a helytartóságtól. Timis-Torontal megye vagyonának, iratainak és tisztviselőinek átvétele a megszüntetett királyi helytartóságtól tegnap kezdődött.

— A politikai vétségeket megállapító bizottság. Bucurestiből jelentik: Antonescu Mihai igazságügy-miniszter kinevezte a volt személyiségek politikai vétségét megállapító és azokat bíróság elé állító bizottság tagjait. Ezek a következők: Banescu Eugen a legfelső semmitűszék bírója a bizottság elnöke, Apostolide és Georgescu Vintila semmitűszéki bírók, a bizottság tagjai, míg Scondacescu Barba a bucurestii tábla bírója a bizottság tiltkára lett. (Rador)

— Csak engedély alapján gyártható a zöld ingre való anyag. Bucurestiből jelentik: Az összes gyárakat és vállalatokat hivatalosan figyelmeztetik, hogy a legionárius formaruhához szükséges zöld anyagot csak a légio központjának írásos engedélyével szabad gyártani, különben annak törvénytelen gyártását szigorúan megbüntetik. Ugyancsak hivatalosan figyelmeztetnek mindenkit, hogy semmiféle festékeveréssel nem szabad ilyen zöld szín előállítását megkísérelni.

(—) A romániai németek új vezetője. A romániai német népi csoport vezetősége hivatalosan jelenti, hogy az itteni németiség vezetésével Schmidt Andrást bízták meg. Ezzel egyidejűleg a népi csoport áttette székhelyét Sibiből Brassovba.

— A tisztiszolga pénzért kapott szabadságot. Vartolas Constantin hadbírókapitányt tartalékos állományba helyezték, mert tisztiszolgáját, amikor ennek tényleges szolgálatot kellett volna teljesítenie, havi kétfézer leiert szabadságot. (Rador)

— Zsidó földbirtok eladási feltételei. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium közli, hogy a zsidó tulajdonban lévő földbirtok eladása a zsidótörvény 11. szakasza szerint csak annak a hatóságoknak a hozzájárulásával történhetik, amelyet az elővásárlási jog megillet. (Rador)

— Bizottság alakult a politikai mozgalmak elnyomása következtében elkövetett visszaélések kivizsgálására. Bucurestiből jelentik: Az államvezető kezdeményezésére szoborbizottság alakult. A bizottságban Maniu Iuliu, Ciobani, Mares miniszter, Stelian Popescu és még többen vesznek részt.

— Szobrot emelnek Nicolae Filipescunak. Bucurestiből jelentik: Az államvezető kezdeményezésére szoborbizottság alakult. A bizottságban Maniu Iuliu, Ciobani, Mares miniszter, Stelian Popescu és még többen vesznek részt.

A város nem igényli a városháza számára a helytartósági palotát

Felmerült a terv, hogy Timisoara város a városháza új elhelyezésére a befejezés előtt álló új helytartósági palotát veszi igénybe. Baran Coriolan dr. főpolgármester kijelentette, hogy a város vezetősége erre sohasem gondolt és pedig már csak azért sem, mert az összes városi hivatalok el sem férnének a helytartósági palotára épült palotában. Majd ha mód adódik, hogy a város területéről a tüzésügyi kaszárnyát kihelyezik, ott nagy teret kap a város és annak közepére építik fel az új városházát, amelyben nemcsak a központi közigazgatást, hanem a mérnökség és valamennyi városi adóhivatal is helyet kap. A kaszárnya helyén létesítendő új téren építik föl majd az új igazságügyi palotát is.

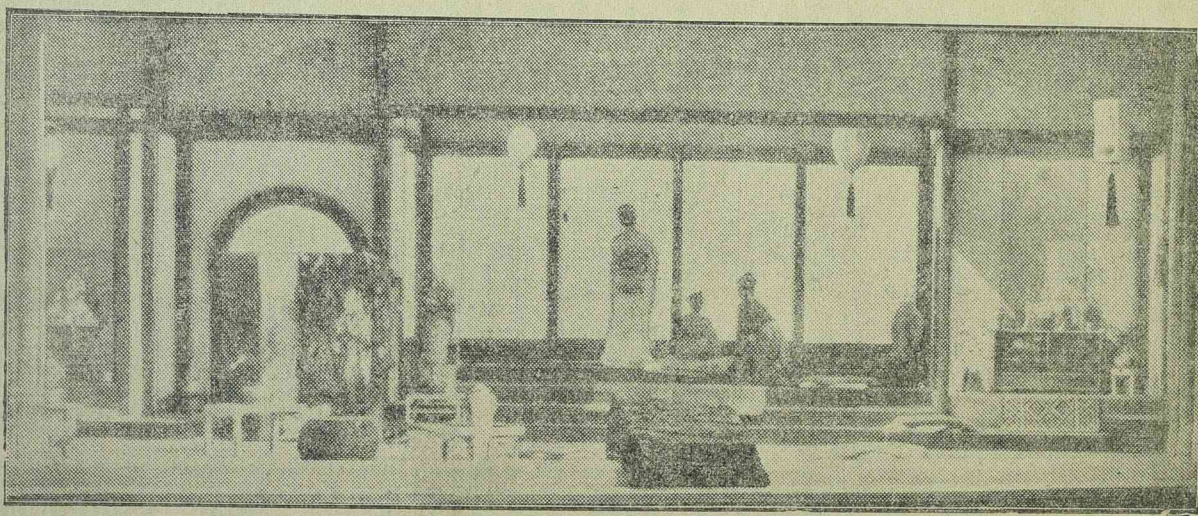
(—) Gimnastica (Tunner—Wertheimer) Str. Toma 3. testnevelési iskolában a tanítás október 1-én megkezdődik. Beiratkozások naponta délelőtt 11—12-ig délután 7—8-ig.

(—) A református nőszövetség templomi ünnepélye. A timisoari református nőszövetség látva a napról-napra növekvő szegénységet elhatározta, hogy tőle telhetőleg segíteni igyekszik azokon, a kik az anyagi támogatásra rászorulnak. Erre való tekintettel vasárnap, szeptember 29-én a nőszövetség templomi ünnepélyt rendez. A református templomban lesz az ünnepély délután hat órai kezdettel. A részletes műsort holnap közöljük.

(—) Születés. Az anyakönyvi hivatalban a következő születést jelentették be: Leoldter János Atanász műszerész Brigitta Katalin nevű leánya.

C
A
P
I
T
O
L

C
A
P
I
T
O
L

Ma Puccini operájának bemutatója:
A főszerepben: CEBOTARI MARIA

PILLANGÓKISASSZONY

APOLLO MOZI; S.O.S. SULLYEDUNK! Szenzációs kalandor-film

— MUSSOLINI FIAI A FRONTON. Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter érdekes tudósítást közöl a Duce fiáról. Mario Mussolini kapitányi rangban, Vittorio Mussolini pedig főhadnagyként szolgál és mindketten ott vannak, ahol az olaszok milliói teljesítik kötelességüket és harcolnak a fasiszta birodalom ellenségei ellen. A két Mussolini fiú kitűnő bajtárs és elsőrangú harcos, aki ugyanúgy megosztja a többi katonákkal a háború szenvedéseit, mint ahogy a fasiszta-párt vezetőegyeségei Ciano külügyminiszter, Mutti, a fasiszta-párt főtitkára, valamint Bottai és Pavolini miniszterek. (Rador.)

Hétlőn kezdődik a szeptemberi nyugdíjak kifizetése

A timisoarai pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához megérkezett a szeptemberi nyugdíjak kiutalására vonatkozó rendelkezés. Ennek alapján a nyugdíjosztály megtette az előkészületeket a szeptemberi nyugdíjak kifizetésére, a mely hétfőn, szeptember 30-án kezdődik. A kifizetés a következő sorrendben történik: Hétfőn, szeptember 30-án délelőtt az 1—500 és a 2001—2700 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai jelentkeznek. Kedden, október elsején délelőtt az 501—1200 és 2701—3500 számú nyugdíjkönyvecskék birtokosai vehetik fel a nyugdíjat. Szerdán, október 2-án délelőtt az 1201—2000 és 3501—4200 számú könyvecskék tulajdonosai jelennek meg a nyugdíjpenztárnál. Csütörtökön, október 3-án délelőtt a 4201—6000 számú könyvecskék tulajdonosainak fizetik ki a szeptemberi nyugdíjat. A kifizetés a jelzett napokon délelőtt nyolc és félegy óra között történik.

A nyugdíjosztály felszólítja a nyugdíjasokat, hogy csak személyesen jelentkezzenek, mert ezen alkalommal még a hivatalos meghatalmazásokat sem vehetik figyelembe. Minden nyugdíjas ezenkívül köteles magát a személyazonossági igazolványával igazolni, máskülönben nem fizetik ki a nyugdíjat. Az Ardealból menekült nyugdíjasok szeptember 30-án jelentkeznek a nyugdíjosztálynál. Azok a nyugdíjasok, akik az előirt napokon nem veszik fel a nyugdíjukat, csak október 11-én kaphatják meg szeptemberi illetményüket. Közik még a nyugdíjasokkal azt is, hogy a hétfőn kezdődő nyugdíjfizetésnél a hadfelszerelési bonok hátralekötés részletét már nem vonják le a nyugdíj összegéből.

(—) A Dacia beszűntette megjelenését. A Dacia című timisoarai napilap tegnapi számában bejelentette olvasóinak, hogy megjelenését bizonytalan időre beszűnteti.

— Cseh munkásokat utasítottak ki Amerikából. Washingtonból jelentik: Az állami főügyesség több cseh munkást, köztük a Bata gyár több volt alkalmazottját kiutasította az USA területéről. Ebben az irányban újabb kiutasítások várhatók.

— Főváros ingatlanügynök panasza Sidorovic Teofil ellen. Bucurestiből jelentik: Anghelescu Stefan fővárosi ingatlan eladási ügynök kérvényt nyújtott be az illovi törvényszékhez és abban Sidorovic Teofil öröngy törvény alá való állítását kérte. Anghelescu arra kéri a törvényszéket, hogy kötelezzék Sidorovicot 1 millió 400 ezer lei megfizetésére, az Elisabet főúton lévő ingatlan vásárlási érték egy százalékának lefizetésére. Ezt az ingatlan Sidorovic Goldenberg Lévytól vásárolta és ugyanakkor neki közvetítői díj jár. A követői díj összege 1 millió 400 ezer lei, amely öt jogosan megilleti. Amikor megjelent Sidorovic öröngy alá és a fenti összeget kérte, a volt országőrpáncsnok letartóztatással fenyegette meg. Egyébként Sidorovic az adásvételi szerződésen 14 millió lei helyett csak 3 millió leit állított ki. (Rador.)

— Az USA korlátozza a vaskivitelt. Washingtonból jelentik: Az USA kormánya a vas kivételét a délamerikai államok és Anglia kivételével valamennyi ország felé betiltotta. (Rador)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Szombaton, szeptember 28-án a következő gyógyszerár tartanak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben az Uniri téren levő Weisz gyógyszerár.

II. kerületben a 3 August úton levő Lów gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár.

III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerár.

IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszerár.

Mehafában a Corvin gyógyszerár és Újkecsán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Ilie Ghenadie megyei prefektus felhívása az építő erők együttműködésére

Ilie Ghenadie megyei prefektus a következő felhívást bocsátotta ki:

A súlyos idő megköveteli, hogy teljes komolysággal számoljunk vele. A kormány a súlyos áldozatok tudatában magára vállalta a felelősséget a belső rend, a kölcsönös bizalom és a jó megértés helyreállítására.

Az ország újjáépítésének műve és az erkölcsi megújulás elsősorban két tény felismeréséből függ: a lezart politikai korszak hernyófészkeket meg kell semmisíteni és aztán a tegnap minden büntetésmentesen egyesülten közös munkában a megváltás felé kell törekednünk, amely el fog jönni.

Azért felkérjük úgy a sajtót, mint a lakosságot, hogy minket jó és becsületes törekvéseinkben támogatson és a közhatalok exponensei által elkö-

vetett visszaélésekre vonatkozó közléseivel és bizonyítékaival legyen segítségünkre. A kormány által ezen célra kijelölt tényezők lefolytatják a vizsgálatot, a vétkeseket bíróság elé állítják és elítélik.

Egyben azonban arra is kérjük a sajtót és a közönséget, tartózkodjék a különböző volt helyi hivatalvezetők visszaéléseinek kikürtölésétől. Semmiképpen sem válik becsületünkre nyilvánosan tárgyalni vádakat, akár alaposak, akár alaptalanok azok. Ez árthat az igazságnak és rágalmazásra vezethet.

Közléseinkkel és adatainkkal tehát forduljunk inkább a vizsgálókhoz és a bírósághoz és csak az ítélet elhangzása után a való tények teljes ismerésében pellengérezzük ki a bűnöskéket.

Négy halálos áldozata van a Vinga előtt történt vasúti szerencsétlenségnek

Vinga közelében vasúti szerencsétlenség történt, amelynek négy emberét esett áldozatul. A Timisóváról délután felhárromkor Arad felé induló személyvonat Vinga állomás előtt elütött egy parasztszekeret, amelyen Sabau Ion falusi gazda ült a feleségével, anyjával Sabau Anával és az anyósával. A vonat a szekeret több méterrel keresztül maga előtt

lökte és teljesen összetörte. A kocsi utasait, akik véres sebekkel borítottan eszméletlenül hevertek, a vonat azután beszállította Aradra, ahol a kórházban helyezték el őket. Sabau Ion és anyja azonban már útközben meghalt, a felesége és az anyósa pedig másnapra szintén kiszervezett. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— A német iskolákban az éjszakai légiiradó utáni napokon csak délután lesz tanítás. Berlinből jelentik: A birodalmi népnevelésügyi miniszter elrendelte, hogy azokon a napokon, amelyeket megelőzőleg éjjel után légiiradó volt a fővárosban, az iskolai előadásokat egyáltalán nem kell megtartani és az elvesztett órákat délutáni tanfolyamokon később pótolják. (Rador)

— Középkisiskolások sztrájkja Hamilton kanadai városban. Ottawából jelentik: A Torontóval szomszédos Hamilton kanadai város középkisiskolások diákjai sztrájkba léptek. A fiúk megtagadták a kanadai himnusz énekését és a kanadai zászló üdvözlését. Minthogy minden szép szó és fenyegetés hiábavaló volt, Hepburn, Ontário állam miniszterelnöke (Hamilton ehhez az államhoz tartozik), elrendelte, hogy indítsanak vizsgálatot a gyermekek szülei ellen. A hatóságok ugyanis azt hiszik, hogy a fiúk mozgalmát a szülők szervezték.

— Öt-tizenöt évi büntetés vár Bulgáriában az árdragítókra. Szófiából jelentik: A bolgár minisztertanács keddi tanácskozásán foglalkozott az árdragítás kérdésével. A minisztertanács megállapította, hogy a drágaságot az áruzsora és az áruárjegyzés idézi elő. Ezért elrendelték a vétkesek szigorított megbüntetését. Minden árdragító öt évet kap, ha a fölhalmozott árú értéke nem haladja meg a fél millió levet. Ha ezt az összeget meghaladja, akkor 15 évig terjedő börtönnel büntethető. A visszaeső bűnös halálra is büntethető. Az áruárjegyzés megakadályozására megállapították, hogy egy-egy család mennyit tarthat egyes árucikkekből otthon. A cukorrépa átvételének felemelése folytán elrendelték a cukorárak felemelését.

Újabb politikai gyilkosság Csamuriában

Tiranából jelentik: A Tomeri című albán lap arról számol be, hogy Csamuriában 3 politikai gyilkosság történt, melynek áldozatai albánok. Klobokar községben megölték Nazar Roesen albán vezető, míg Partia és Calzaria városokban ugyancsak egy-egy albán vezető férfit gyilkoltak meg. Egész Albániában nagy a felháborodás.

— Szigorúan megbüntetett magyarországi árdragítók. Budapestről jelelti tudósítónk. Grünfeld József és özv. Nagy Istvánné gyöngyösolymosi mészáros és hentesmesterek 1938. őszén a zsírt és zsírszalonna kilóját a megengedettnél jóval drágábban mérték. Árdragítás vétsége miatt először fölmentették őket. A kúra azonban mindkettőjüket egy-egy hónapra fozhára, 100 pengő pénzbüntetésre és háromévi politikai jogvesztésre ítélte.

— Újabb intézkedés a vagyonellenőrzéssel kapcsolatban. Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap a miniszterelnökség rendeletét közli, amely szerint a vagyonellenőrzés alá kerülő állami főmértőségek és családtagjaik, valamint azon harmadik személyek, akiknél ezeknek vagyontárgyai letéhen vannak ugyancsak nyilatkozatot tartoznak beadni és részükéről semmilyen vagyontárgy el nem idegeníthető. (Rador)

— Borotvapengét nyelt az elfogott szökevény. Budapestről jelentik: Sipos János kőművest, aki hetekkel ezelőtt megszökött a kistarcsai gyűjtőtáborból, egy detektív elfogta és bekísérte a budapesti főkapitányságra. Sipos őrizetbevételé közben fölvgáta ereit, majd a borotvapengét lenyelte. A rakbórházba szállították.

— Katonakórház lett egy olasz kastélyból. San Remoból jelentik: Csütörtökön ünnepélyes keretek között avatták fel a „Villa Aziliót”, amely egykor III. Frigyes császár tulajdona volt és a nép e Vezérnek ajánlotta fel, Hitler viszont katonakórháznak rendeztette be. A felavatási szertartás a német—olasz barátság jegyében zajlott le. (Rador)

Minisztériumi rendelkezés az átengedett területek jogügyeinek rendezésére

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium részletes törvénytervezetet készített arról, hogy az átengedett transilvaniai területek különböző jogügyeiben: válóperek, gyámsági, gondnoksági, idézési stb. ügyekben milyen halaszások eszközölhetők.

— Orvosok figyelmébe! Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar a következő rendeletet adta ki: Orvosok, állatorvosok katonai helyzetének megállapítására valamennyi orvos és állatorvos ajánlott levélben az állományon lévőket pedig katonai egysegeik útján a nagyvezérkar I. egységügyi osztálynak a következő adatokat tartoznak bejelenteni: Vezetélnév és keresztnév. Születési hely és időpont. Etnikai eredet. Foglalkozásának helye: város, uccsa, házzszám (lakás). Szakképesítés, intézmény, ahol működik. Rangja és annak elnyerési időpontja. Katonai egysége. 1939 március 15—1940 szeptember 15. között hol és mikor volt ősszponosítva. Hol és mikor volt mozgósítva. Megjelölendő a katonai egység és a mozgósítási rendelet szám. Aki adataikat október 15-ig nem terjesztik be, súlyos büntetésben részesülnek. (Rador)

— Fáradt madárkák lepték el Santander városát. Santanderből jelentik: Santander városába ma több ezer fáradt pacírta érkezett, amelyek a fákon, szobrokra, házakon pihentek meg. A pacírtaik oly fáradtak voltak, hogy a lakosság kézzel megfoghatta őket. (Rador.)

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, szeptember 28.

APOLLÓ: S. O. S. Elmeriltnk (angol film)
CAPITOL: Madame Butterfly álma (olasz film)
CORSO: Seniorita (angol film).
SCALA: Az alagút (francia film).

= KÖZGAZDASÁG =

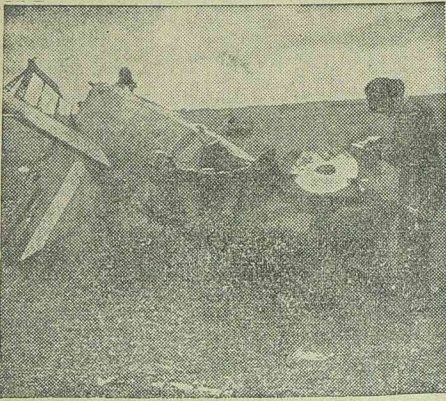
Havonként értekezletet tart a pénzügyigazgató a helyi kereskedelmi és ipari képviseletekkel

Miniszeri rendelet a pénzügyi rendeletek alkalmazásának egységesítése iránt

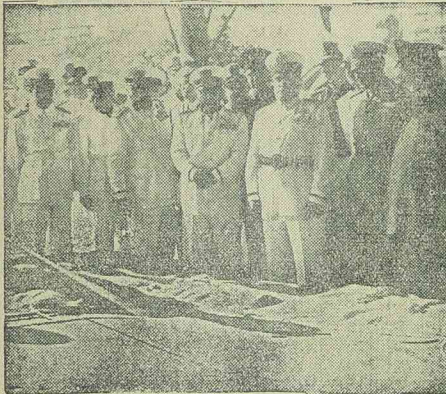
A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek célja egyrészt a pénzügyi közigazgatás menetének megkönnyítése, másrészt a kincstár és az adózó közötti kapcsolat elmélyítése. Ezért minden hó elején a kivetési pénzügyigazgató értekezletre hívja a körzetébe tartozó kereskedelmi és ipari érdekképviseleteket (kereskedelmi kamara, munkakamara, Sfátul, Ugir, mezőgazdasági szindikátus, nagyipari és nagykereskedői képviselők) egy előre elkészített táblával szerint. A megbeszélésen minden az előző hónapban megjelent törvényrendelet, utasítás, körrendelet tárgyalásra kerül és ahhoz a kincstár képviselője ismertetés és magyarázatot fűz, majd a vitás kérdéseket beszél meg. Annyi ülés tartan-

dó, amennyit a tárgy kimerítése megkíván. Ezáltal nemcsak az adózók tájékoztatása történik meg, hanem az alkalmazás egységének célja szolgáltaik.

Külön jelentést kell a minisztériumnak tenni azokról a kérdésekről, amelyet az értekezlet megoldani nem tudott és a miniszeri felvilágosítást újabb értekezlet összehívásával kell az adózókkal közölni. Az érdekképviseletekkel történt megbeszélések után a pénzügyigazgató belső értekezletet tart a tisztviselőkkel, amelyben ismerteti a helyes pénzügyi igazgatás szempontjából történt döntéseket. Elrendelte a pénzügyminiszter, hogy minden rendeletet — kivéve a belső igazgatásra vonatkozókat — a helyi sajtó útján a közönség tudomására kell hozni.

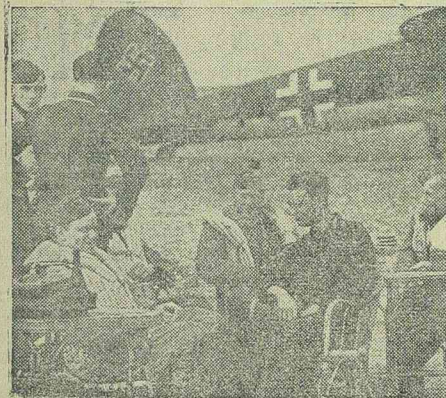

A felismerhetetlenségig összeroncsolódott ez a lezuhant angol repülőgép

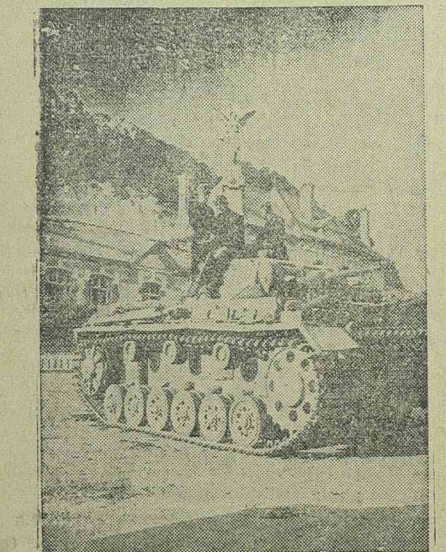

Forrásvíz Róma számára

Mussolini most avatta fel egyrészt annak a hatalmas vízvezetéknek, amelynek segítségével Róma perccenként nyolcezer liter friss forrásvizet kap. Képvonkint a Duce a vízvezeték modelljét tekintte meg.

Német repülőgép legénysége elkészült az Anglia elleni támadásra

A franciaországi harcok után a napon sülteknek a német katonák

A megbízott és bizományos számlakibocsájtási kötelezettsége

A szigorúan vett közvetítő nem ad ki számlát

Az augusztus 10-i rendeletörvény módosításokat eszközölt a bélyegtvörvényen és a számlák bélyegzését tárgyaló szakaszba új bekezdést iktattak, amely szerint a számlák bélyegzése kötelező akkor is, ha akár törvényesen, akár magánkezdeményezésre létesített gyűjtőtelepekről adják ki az árut, valamint azok részére, akik megbízásból járnak el, vagy bizományosok. Feltették a kérdést, hogy a jutalék ellenében dolgozó ügynökök is tartoznak-e a három százalékos okmánybélyegzést leróni. Reneszert az ügynök két százalékos jutalékot kap, tehát a számla bélyegzése számára egy százalékos ráfizetést jelent. Egyébként a vevők nem az ügynöktől, hanem a cégtől kapnak számlát, amint a cég is nem az ügynöktől, hanem a vevőnek hitelt. Az esetek sokfélék lehetnek és ezek között két főtipust lehet megkülönböztetni: Ha a nagykereskedő utasít egy cé-

get, hogy áruját jutalék ellenében adja el és így ez a cég ad ki számlát, amint a vevő is ezzel a jutalékos céggel kerül jogviszonyba, úgy ezen jutalékos cég számlát tartozik kiadni, tekintet nélkül arra, hogy az átadás az eredeti nagykereskedő vagy a jutalékos cég által történik.

A másik eset az, hogy a bizományos valamely árua vevőt keres, az ügynök összehozza a feleket, akik között így jogviszony létesül és a számlát közvetlen a cég — tehát a közvetítő kizárásával bocsátja ki, ez esetben — az Argus szerint — a közvetítő ügynök nem tartozik számlát adni, hasonlóképpen sem a megbízott, sem a komitens. Világos, hogy a forgalmi életben ezt a merev közvetítői formát fogják alkalmazni, hogy ezáltal a kétszeres számlázás elkerültesse.

Általános emelkedő irányzat a gabonapiacon

Kedvező értékesítési lehetőség hüvelyesekben

A gabonapiacon néhány napja kedvező irányzat állott be. A legtöbb cikkben a minimálisan felüli árakat fizették. Így a borsó, árpa ára emelkedett, a borsó áremelkedése annak tudható be, hogy a cikknek kivétele szabad. Jöminőségű, 2-3 százalékos holt szemmel bíró Viktória-borsóért Brailában 170 ezer leit lehet elérni, ami húsz napon belül 60 százalékos emelkedést jelent. Néhány uszály borsót raktak be németországi rendeltetéssel, de ezenkívül vagonban is jelentékeny mennyiség megy Olaszországba és Svájcba.

Az árpa háromszázalékos idegen anyaggal 58-59 kg-os fajsúlyban 2-állásban uszályba rakva 41 ezer 500-44.500 lei vagonként, minőség szerint, németországi rendeltetéssel. Az árpa az utóbbi napokban 2000 leies vagonkénti áremelkedést ért el. A tengeri árirányzata kedvező. Dacára, hogy jelentős készletek kerülnek piacra a régi termelésből az ide: 350 ezer vagon termés kedvező körülmények között kerül piacra. 14 fokos szárazságú tengeriért ab feladó állomás vagonba rakva 535 leit fizetnek métermázsánként. Belföldi fogyasztás számára 510 525 lei.

A búza a hivatalos áron kel el 74 kg-os 4 százalékos búza 850-860 lei Brailában vagonba rakva. Bab 160.000 lei vagonként ab Braila vagonban. Lényeges emelkedés mutatkozik a kölesnél, melynek vagonkénti ára 82-85.000 lei, holott az aratásnál 50.000 leiel indult. Az idei termés ugyanis kevés.

Ugyanígy áremelkedés mutatkozik lencsénél, mustárnál, napraforgómagnán. Lencsét e héten a Braila piacon 190.000 leiert adták, de az ár emelkedik. 8 százalékos olajtartalmú és 5 százalékos idegentestű mustárért 142.000 leit adtak. Ezt a cikket főleg Svájc és Olaszország kereste.

A petróleum-kormánybiztosok kinevezése

A petróleumtársaságokhoz kinevezett kormánybiztosok a következők: Prof. Pantazi Gheorghe (Columbia), Ing. Gheorghe Calleya (Astra-Romana), Ing. Nicolae Stoicoiu (Romano-Americana), Ing. Dumitrescu Horatiu (Unirea), Ing. Nicodim Simota (Concordia), Ing. Corneliu Tratiuc (Steaua Romana), Nicolae Călinescu (Distributia). A kormánybiztosok hatásköre: az önköltségi ár megállapítása, a törvények végrehajtásának ellenőrzése, a munkaterv megállapítása és végrehajtása, a társaság által vállalt szállítók ellenőrzése, a szabotázsról szóló törvény alapján gyakorolt felügyelet. A kormánybiztosok minden hét végén tartoznak jelentést tenni a miniszternek, szükség esetén azonnal. Minden kormánybiztos havi 50 ezer lei fizetést kap a társaságtól, emellett úgy a székhelyen, mint a telepen egy bútorozott szobát és feladata teljesítéséhez szükséges járművet. A kormánybiztos feladatának megszüntése után előző állásába tér vissza.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

LÁTOGASSA MEG Budapestet

a Duna királynőjét
a gyönyörű fekvésű fürdővárost
Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181.213, vagy 181-349

(=) **Piaci árak.** A tegnapi hetipiacon a következő árak voltak: paradicsom kilója 10—12 lei, kalarabé darabja 1—4 lei, vörös cékla kilója 4—5 lei, zöld paradicsom darab 1 leu, zöldborsó kilója 1—12 lei, sárgarépa kilója 4—6 lei, burgonya kilója 5—6 lei, burgonya százkilónként vásárolva 420—450 lei, káposzta fej 2—4 lei, kelkáposzta fej, erdő 2—4 lei, tök darabja 3—7 lei, spenót kilója 1—3 lei, hagyma kilója 3—4 lei, karfiol darabja 5—10 lei, paszternák csomója 2 lei, leveshe való zöldség csomója 2—3 lei, fiatal retek csomója 2 lei, zöld saláta fejenként 1 leu, zöld kukorica csővenként 1—2 lei, tojás darabja 2,50—2,60 lei, kutyafő kilenként 25—30 lei, tejjel literje 60—70 lei, vaj kilója 130—150 lei, alma kilója 10—24 lei, korte kilója 12—30 lei, szilva kilója 14—16 lei, dió kilója 20—25 lei, szőlő kilója 10—16 lei, csemegegyűző kilója 30—40 lei, őszibarack kilója 24—30 lei.

(=) **Hivatalos devizaárfolyamok.** A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.33—49.78, Devizák 38 százalékos felárral: angol font 587.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 9.50 (felár nélkül), pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETT CIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

írta KUN-BÁN ANDRIS

92

El tudom képzelni, miképpen riadtak föl az éjjel München polgárosszonyai a tüntetők lármájára. Erényes, szemérmes és álszent lelkűnek bizonyára jól esett hallania a tüntetők bösz csatakiáltását:

— Vesszen Lola!

Ugyanakkor azonban reszkettek, hogy hátha ennek a kiáltásnak egy másik fordítás lesz a folytatása, amely így hangzik:

— Vesszen a polgárság!

Senki nem tudhatja, hogy egy ilyen tüntetés nem végződik-e általános fosztogatásban, romlásban. Biztosra veszem, hogy a müncheni polgárok és házias, de szenteskedő feleségeik éppen úgy örvendeztek, akár csak magam, amikor végre a reggel beköszöntött.

Megittam a forró teát, amelyet számomra készítettek, aztán hálószobámba vonultam és lefeküdtem. Meghagytam, hogy déiben keltsenek föl.

Olyan fáradt és zaklatolt voltam, hogy mentem elaludtam. Mély, álomtalan álomba merültem.

99.

Blutenburg kastély, 1848 február 13.

Péntek és tizenharmadika.

Szerencsétlen nap.

Rámnézve százszor is szerencsétlen.

Távol vagyok Lajos királytól.

Ki tudja, látom-e még valaha? Ki tudja mit hoz a sors rám és rá?

Tegnap reggel, miután hajnalig nagy ijedelem között virrasztottam, lefeküdtem és meghagytam a személynéznetek, hogy déiben keltsen föl.

Azonban még messze volt dél, amikor irtóztató lármára ébredtem.

A láрма úgy zúgott, mintha a palotában volna a fészke.

Az adóamnesztia határidejének letelte után felülvizsgálják azok helyzetét, akik nem kérték az amnesztia alkalmazását

A pénzügyigazgatóság felhívja az adófizetők figyelmét arra, hogy a pénzügyi amnesztiára vonatkozó törvény által engedélyezett előnyök szeptember 30-ig vehetők igénybe. A kereskedők, iparosok és vállalatok általános és teljes amnesztiában részesülhetnek az előző évekre visszamenőleg egészen az év április 1-ig, ha megfizetik a törvény harmadik és az utána következő szakaszokban foglalt feltételeknek megfelelően a 10, 20 és 75 százalékos kvótát. Az amnesztia igénybevételére vonatkozó nyilat-

kozatokat az illetékes adómegállapító körzethez benyújtani, ahol megállapítják azt a kvótát, amelyet ki kell fizetni. Az amnesztiára vonatkozó többi felvilágosítást a pénzügyigazgatóságnál lehet megkapni. A pénzügyigazgatóság a pénzügyi amnesztia határidejének letelte után felülvizsgálja mindazoknak az adóhelyzetét, akik nem kérték az adóamnesztia alkalmazását és kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel mindazok ellen, akik bármilyen illetéket, vagy adót eltitkoltak.

— **A német és olasz textilipar együttműködése.** A német textilipar képviselői a napokban tanácskozást tartottak az olasz fasiszta iparosövezéssel a nyersanyagellátás és gyártás egységesítése tárgyában. Megállapodtak, hogy közös eladási piacot és fizetési feltételeket állapítanak meg és a háború befejezése utáni időre érdekerőleket jelöltek ki.

— **Négyszeresre emelte aiptökéjét az AEG.** Az AEG (Általános Villamossági Társaság) Berlinben rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a 40 ml. 26 marka alantöket 160 millió márkára emelte f. l. Minden két régi részvény tulajdonosa egy új részvényt jegyezhet. A részvényjegyzés szeptember 30-án zárul le és annak eddigi monete kielégítő.

SPORTSEMÉNYEK

Bucurestiben rendezik meg a román—bolgár válogatott labdarugómérkőzést

Mikor játsszák le a Román Kupa döntőjét?

Az országos válogatott csapat nemzetközi műsorának összeállításánál a szövetség az október 27-iki napot nemzetközi találkozó részére tartotta fenn. A jelenlegi politikai helyzet azonban nagymértékben akadályozza ennek a tervnek kivételét. A szövetség két megoldást helyeztett kilátásba. Október 27-én rendezik meg Bucurestiben a román-bolgár válogatott mérkőzést. A román szövetség érdeklődésére a bolgárok közölték, hogy hajlandók ezen a napon a román fővárosban játszani, így most már csupán arra van szükség, hogy a szövetség a belügyminisztérium engedélyét kieszközölje. Amennyiben a

belügyminiszter megadja az engedélyt, úgy október 27-én feltétlenül megrendezik a két ország közötti válogatott mérkőzést. A másik megoldás szerint október 27-én benyújtatlanok le a Román Kupa döntőjét, amely mint ismeretes, kétszer egymásután döntetlenül végződött.

A válogatott tagjainak megjutalmazása. A vasárnapi kitűnő szereplése után a román labdarugószövetség elhatározta, hogy a nagyválogatott tagjai fejenként 4000, míg a második csapat tagjai fejenként 2000 lei jutalmat kapnak.

Felugrottam. Magamra kaptam ruhámat és az ablakhoz szaladtam. Láttam, hogy az utcában lábhoz tett fegyverrel gyalogos katonaság örködik.

Megnyugodva fordultam vissza és az egyik komornámatt pillantottam meg, aki éppen akkor lépett a szobába.

— Bocsánatot kérek, grófnő, kétszer is kopogtatam, de nem kaptam választ. Erre aztán megjedtem, hogy valami bajzik az a grófnőnek, vagy hogy nagyon mélyen alszik és bátorságot vettem magamnak a bejövételre, hogy jelenhessem, baj van.

— Micsoda baj, Marie?

Hangom aggodalmas volt, mert a palota földszintjéről és udvaráról még világosabban hallatszott a zajongás.

— Grófnő, az utcán katonaság örködik és ott nincsen is semmi veszedelem. Azonban egyes emberek a kert és a szomszédos udvarok felől behatoltak a palotába.

— Miért nem kergetik ki őket a férfialkalmazottak? — kérdeztem ingerülten.

— Kérem, grófnő, a férfialkalmazottak mind elhagyták a palotát és a női cselédség is távozott. Csak magam maradtam itt.

Mielőtt még bármit is mondhattam volna, hirtő gördülését halottam a palota előtt. Kinéztem és láttam, hogy a hirtőlől Berks pénzügyminiszter száll ki. Sietős léptekkel indult meg a kapu felé.

A tükör előtt sebtiben rendbehoztam a hajamat, aztán a nagy szalómba mentem, hogy ott fogadjam a pénzügyminisztert.

Alig léptem be a szalómba, amikor Berks is ott termett és megragadta a kezemet.

— Ó, grófnő, grófnő! Micsoda balsors!

— Mi történt, az istenért!

— Reggel azt lehetett hinni, hogy helyreállott a nyugalom, mert a csöcselék eltakarodott az utcákról. Nyolc óra után azonban újból gyülekezett a diákság, amelyhez csatlakoztak a kispolgárok, kereskedők és iparosok. A királyi palota elé vonultak és követelték az egyetem azonnali megnyitását. Öfel-sége úgy gondolta, enged a követelésnek, hogy ezzel további zavargásoknak az elejét vegye. Megírta sajátkezűleg a hirdetőnyomat, amelyben közli, hogy a bezárási tilalmat visszavonja. A rektor, aki szintén

ott volt a diákokkal, a király szárnyszegédének hívására felsietett a palotába és annak egyik ablakából mutatta a király iratát és néhány szóval is megmondta annak tartalmát. Aztán arra kérte a diákokat és a polgárokat, hogy távozzanak haza, miután kívánságok teljesítését elérték. Azonban senki nem távozott és a láрма újból és pedig fokozottabb erővel tört ki. Most azt kiáltozták, hogy...

Berks elhallgatott. Úgy tett, mintha nem mérészelne tovább beszélni.

Türelmetlenül rászóltam:

— Mit kiáltoztak?

— Követelték a grófnőnek Münchenből való azonnali távozását. Semmiképpen nem akartak elhallgatni és lármájuk szüntelenül tovább hangzott.

— És mit tett öfelsége?

Berks a zsebébe nyúlt és egy onnan előhúzott levelet nyújtott felém.

— Öfelsége ezt a levelet küldi.

Izgagtottan, remegő ujjakkal téptem föl a borítékot, kiragadtam belőle a levelet és rátekin tettem.

A király ismert és mindig biztos írása most csupa küszált vonásból állott. Látszott, hogy nagy lelki vihar között írta a néhány sort.

A levél így hangzik:

— Kedves grófnő! Münchenben nagy nyugtalanság és zavar uralkodik. Lehet, hogy néhány napig nem áll helyre a rend. Nem akarnám, hogy esetleg, magának valami baja essék, drága Lola. Azért arra rérem, tegye meg a kedvemért, hogy távozzék a fővárosból. Mihelyt lehet, magam megyek magáért, hogy visszahozzam. Sok, nagyon sok szeretettel csókolja Lajos.

Ereztem, hogy a legutolsó csepp vér is elhagyja a szívemet.

Ugyanakkor azonban ránéztem Berks pénzügyminiszterre. Mintha az arcában egy pillanatra megvillant volna a diadalmi érzés.

Berks valamikor leghebb emberem volt, aida tűzbe ment volna értem. De amikor megvallotta, hogy szerelmes belém és rájött, hogy csak ártatom és hitegetem, titokban ellenséggem lett. Megértettem, hogy most örvend annak, hogy a király nekem a Münchenből való távozást tanácsolja.

Viharos düh fogott el.

(Folytatjuk)

Két csoportban bonyolítják le az erdélyi bajnokságot

A Sportul Capitalei írja: Az MLSz már megkezdte az ardeali bajnokság megszervezését. Az egyesületek bizonyos határidőt kaptak az átszervezésre, míg az ardeali bajnokságot két csoportban bonyolítják le. Az első csoportba az erősebb csapatok kerülnek, míg a másodikba a székelyföldi csapatokat osztották be. Az első csoportban a következő csapatok vesznek részt: Phönix, NAC, Török, KAC, Nagykárolyi AC, valamint a szatmári csapatok. A második csoportban részt vesz a Maros, Hargita stb.

A bucaresti sportlap szerint a NAC a követ-

kező együttesel vesz részt a bajnokságban: Török—Sarkady, Prasler II.—Demetrovics, Juhász, Krausz—Prasler I., Kovács I., Spielmann, Bodola, Dobay. A csapatban természetesen szóhoz jut Szurdí, valamint Reinhardt II. is, de ezen kívül számos jó játékosal rendelkezik az atléták csapata. A NAC egyébként vasárnap Diósgyőrben játszik. Gidófalvy Pál dr. a magyar labdarúgó-sport miniszteri biztosa táviratot intézett a Di Mávag vezetőségéhez, amelyben közölte, hogy a Nagyváradi AC beutazási engedélyt kapott s vasárnap vendégszerelésre Diósgyőrbe megy, ahol a Di Mávag lesz az ellenfele.

Holnap ismét két B-liga mérkőzés lesz a városunkban

Holnap, vasárnap ismét két B-liga vendégcsapat szerepel városunkban. A Rapid délelőtt a resitai munkáscsapatot látja vendégül. A resitai csapat egy hét előtt a Chinezul együttesétől vereséget szenvedett, azonban a csapat megmutatta, hogy tud futbalozni és ezért a német csapatnak is komoly ellenfele lesz. A nagy érdeklődéssel várt mérkőzést vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel a Rapid pályán bonyolítják le. A másik mérkőzés színhelye délután négy órakor a Banatul-pálya lesz, ahol a CAMT játszik az aradi Crisana CFR együttesével. A szövetség a mérkőzést először délelőttre tűzte ki, de azután értesítette a CAMT vezetőit, hogy a meccset délután 4 órakor kell megrendezni. Így tehát a futballsport hívei délután is kapnak labdarúgó-mérkőzést. Az aradi csapat legutóbbi az Electrica

elleni győzelmével okozott meglepetést és a timisoarai közönség érdeklődéssel várja az aradi csapat itteni bemutatkozását. A CAMT megerősítette egyúttal szerepel és meg akarja szerezni a fontos pontokat.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Fiókküzet: Bul. Berthelot 10.

Visszakapta játékjogát az aradi Gloria

Az aradi Gloria az Unirea Tricolor mérkőzésből kifolyólag 15 ezer lelei adós maradt a fővárosi csapatnak, ezért a szövetség felfüggesztette a játékjogát. Közben a két csapat vezetősége között megállapodás írt létre, amelynek értelmében az obori csapat vezetősége elfogadta a Gloriának azt az ajánlatát, hogy a 15 ezer lelei részletekben fizesse meg. Erre a szövetség úgy határozott, hogy az aradi csapatnak visszaadja a játékjogát.

Felfüggesztette a szövetség az FC Ploesti játékjogát. Az UDR bejelentésére a szövetség felfüggesztette az FC Ploesti játékjogát, mert a ploesti találkozók alkalmából az FC Ploesti vezetősége 15 ezer lelei maradt adósa a resitaiaknak.

Rádió

SZOMBAT, SZEPTEMBER 28.

Bucuresti. Radio România. A rövid hullámon. 6.45: Hírek. Radio România és Radio Bucuresti. 13: Közművelődési beszámoló. 13.15: Zenekari hangverseny. 14: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 14.45: Hírek. 20: Hírek. 20.15: A hamburgi opera zenekari hangverseny hanglemezekről. 21: Hírek. 21.15: Zenekari hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.20: Idegennyelvű hírek. 22.30: A hangverseny folytatása. 22.45: Könnyű zene hanglemezekről. 23.30: Hírek franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek 13.10: Postászenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Zene. 15.30: Hírek. 17.10: Gyermekférfalak. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovákul és ruszinul. 18.15: Cigányzene. 19.30: Rádiózenekar. 20.10: Rádiószínház. 22.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 22.25: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovathoz szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10 II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kacsoz trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

ALKALMAZÁS

Gyermektelen házasternő felvétetik az asszony fizetés ellenében a házi teendőket végzi. III., Str. Constanta 5 szám. 1703

Bejárónő kerestetik a délutáni órákra. Livia Stefan I., Str. Ion Buteanu 1 szám. 1288

Munkáscsapat, felvesz Vitamin paprikamalom, édespaprika felfűzésére. Calea Ghiorocului 28. 1735

Önálló masamódot keresek azonnaira. Szalón Femina Déva. 1744

Mindenes, lehetőleg azonnaira kerestetik, csakis megbízható, nyugodt természetű ajánlkozók. Fizetés 1500 leu. Szabó IV., Str. Bratianu 39. 1729

ALLAST KERES

Gépiróni, vagy más irodai munkát keresek a délutáni órákra. Címetek a kiadóba kérem leadni. 2108.

OKTATÁS

Zongora oktatás zeneiskolai módszerrel. Hához is megyek. II., Str. Vulcan 13. 1742

Deutsche, diplomierte Lehrerin erteilt Privatunterricht und gibt Fremdsprachstunden. Adresse: I., Lonovici gasse 6. II/6. 1746

LAKÁS

Üdvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. IV., Str. Fröbl 34. 1743

Teljesen különbejárattal két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

Sonnie, moderne Hochparterwohnung, zwei Gassenzimmer, das Schlafzimmer gegen parkierten Garten, kleine Hall, Vor-, Bade-, und Dienerzimmer, Küche, Speis für 2500 lei sofort zu vermieten. Eventuell das ganze Haus für zwei Familien. Adresse: III. Bezirk, Irigasse 1. Ecke Schagenstrasse. Elektrische Haltestelle. Anfrage: I., Lonovici 6, II/6. 1745

ADÁS-VÉTEL

Félfaló azonnal olcsón eladó. IV. Str. Rahovei 25. 2589

Zománcozott Vulcan koksz töltőkályha jutányosan eladó. IV. Str. Sturdza 52. ajtó 16. 2502

Eladó pácolt puhafa kombinált szekrény 2 méter széles és egy 4 ágú csillár. Cím a kiadóban. 1504

Férfi félkabát erősebb termetre, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Címetek a kiadóba kérem leadni. 2654

Világos, keményfa komplett hálószobabútor rugós matracokkal eladó. II., Str. O. Iosif 28 ajtó 3. Csak délelőtt. 2459

Kisebb családi ház megfelelő foglalt és részletfizetés ellenében megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1740

Rádió hálózati, használt, de jó karban lévő megvételre kerestetik. Érdeklődni 45-99 telefonszám alatt délelőtt 9-12 óráig. 1726

Házat veszek azonnali fizetésre 250 ezer leier. Telefon: 44-22. 1739

Büldka 7500 kiló ugyanott 2 garcerozszekevény és egy könyvszekevény eladó. I., Str. Fratii Buzesti 2. 1713

Kombinált modern fél háló eladó, ugyanott zongora bérbeadó. I., Str. Sergent Musat 1. ajtó 5. 1748

KÜLÖNFÉLE

Irodahelyiség 2 ucai szoba teljesen berendezve, telefonnal, berendezéssel, vagy anélkül azonnal kibérelhető. I., Str. Lonovici 8. Dr. Fenyves. 1747

Házikoszt finom, izletes tiszta ebédmenü, kenyérral együtt személynként 40 lei. Házon kívül is kapható. I., Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (Irgalmasok mellett). 2551

Kosztos gyermekek nagyon jó ellátást és otthont találnak a város központjában. I. Str. Sft. Ioan 7. földszint 10. (Irgalmasok temploma mellett.) 2602

Társat keres jól bevezetett hetilap. Csakis kereskedelmi rutinnal, a magyar és román nyelvben lehetőleg perfekt, jó fellépésű, úriemberek, akik nyugodt egzisztenciát keresnek, írjanak „Pénz nem minden” jellegre. 2603

Elcserélném egy tagból álló húsz hold földemet hozzátartozó gazdasági házzal, Oradea, Carei-Mare vidéki birtokért. Bođog András, Otelec. 1741

Özvegy 55 éves férfi, házasság céljából keresi hozzáillő özvegy nő ismeretségét némi hozományjal. Leveleket „Szerény” jellegre a kiadóba. 2900

Egy-két diákot teljes ellátással keres izraelita úri család. III., Piata Arnesti 3. ajtó 4. 1689

A Timisoarai Bank épületében modern 5 és 3 szobás lakás azonnalra, modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Timisoarai Bank házfelügyeleténél.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illomtejkremet, Illom-tejszappant és Illompudert, h á r o m színben. Kapható kizárólag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sas hoz” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Bratianu.

Iroda-szakképzés

Legújabb román, német, magyar nyelvű úg az egységes, mint a legújabb Stahl-rendszerű gyors- és gépirás, valamint az összes irodai munkálatok gyakorlati szakoktatása a legkiválóbb okl. szaktanárok közreműködésével. A nemzetnevelésügyi minisztérium által engedélyezett Scoala Speciala de Steno-Dictilografie si perfectionare in lucrari de birou: G. Engelmann si M. Ursu prof. szakiskolai beiratásai szeptember 30-án lezárulnak. IV., Str. Al. Bonnaz 4. Telefon: 42-81.

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia si editura S. I. n. a. Arad